

12 Δεκεμβρίου 1803

Οι Σουλιώτισσες

Ότι δεν μπόρεσε να πετύχει τα 1790 και στα 1792 ο Αλή πασάς πολεμώντας τους Σουλιώτες, το κατάφερε το 1803 με τη βοήθεια ενός προδότη: Πάτησε το Σούλι ([βλ. 24.1.1822](#)

). Από τους 400 που πολεμούσαν στο οχυρωμένο Κούγκι, μερικοί έκαναν έξοδο και, με τα γιαταγάνια στο χέρι, έσπασαν τον κλοιό και σώθηκαν στην παραλία. Οι πολλοί, με επικεφαλής τον καλόγερο Σαμουήλ, έβαλαν φωτιά στα πυρομαχικά και τινάχτηκαν στον αέρα, μαζί με τους άνδρες του Αλή πασά που είχαν εισβάλει. Για τους υπόλοιπους δεν έμενε παρά ο δρόμος για μια έντιμη ειρήνη. Η συνθήκη της παράδοσης που υπογράφηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 1803, επέτρεπε στους Σουλιώτες να πάρουν τα όπλα τους και να πάνε όπου ήθελαν.

Άνδρες και γυναικόπαιδα χωρίστηκαν σε τρία σώματα με κατεύθυνση το Ζάλογγο, το Βουλγαρέλι και την Πάργα. Δεν είχαν ξεκινήσει καλά καλά, όταν ο Αλή πασάς έδωσε διαταγή να τους χτυπήσουν. Η ομάδα που κατευθυνόταν στην Πάργα, κατάφερε να ξεφύγει. Οι Τουρκαλβανοί πρόλαβαν το δεύτερο σώμα στο Ζάλογγο. Οι Σουλιώτες αμύνθηκαν. Όμως, η μάχη ήταν άνιση. Οι άνδρες έκαναν έξοδο και κάμποσοι κατάφεραν να σωθούν. Οι γυναίκες (κατ' άλλους 60 και κατ' άλλους 22) οπισθοχώρησαν στον απόκρημνο βράχο. Είταν 16 Δεκεμβρίου, όταν έπιασαν να χορεύουν. Ενώ οι Τουρκαλβανοί ορμούσαν εναντίον τους, μια μια, έριχναν τα παιδιά τους στον γκρεμό κι ύστερα πηδούσαν, προτιμώντας τον θάνατο παρά να σκλαβωθούν.

Το τρίτο σώμα, με αρχηγό τον Κίτσο Μπότσαρη, κατάφερε να φτάσει Βουλγαρέλι. Έμπειρος πολεμιστής ο Μπότσαρης έκρινε πως το μέρος δεν παρείχε ασφάλεια. Πρότεινε να συνεχίσουν ως τα Άγραφα. Οι πολλοί τον ακολούθησαν. Έφτασαν εκεί κι οχυρώθηκαν σ' ένα μοναστήρι, στις 22 Δεκεμβρίου (1803). Μια άλλη ομάδα από 78 γυναικόπαιδα κατέφυγε στη Ρινιάσα, χωριό ανάμεσα στην Άρτα και την Πρέβεζα. Στις 23 Δεκεμβρίου, οι Αλβανοί μπήκαν στο χωριό σφάζοντας, όποιον έβρισκαν μπροστά τους. Η Δέσπω Μπότση, με καμιά δεκαριά κόρες, ανίψια κι εγγόνια, πρόλαβε και κλείστηκε στον πύργο Κούλα του Δημουλά.

Οι Αλβανοί την πολιορκήσαν. Πολέμησε, όσο μπορούσε. Οι εχθροί ήταν πολλοί και η αντίσταση μάταιη. Οι Αλβανοί την καλούσαν να παραδοθεί. Εκείνη μάζεψε τους συγγενείς της και τους ρώτησε, αν προτιμούν την παράδοση ή τον θάνατο. Διάλεξαν τον δεύτερο. Η Δέσπω μάζεψε όση πυρίτιδα της απέμενε και τη συγκέντρωσε στη μέση του πύργου. Όταν οι Αλβανοί μπήκαν μέσα, της έβαλε φωτιά. Ανατινάχτηκαν όλοι.

Ο Κίτσος Μπότσαρης άντεξε τις αλβανικές επιθέσεις επί τέσσερις μήνες. Πλάι του, πολεμούσαν ο γιος του, Γιάννης, και η δεκαπεντάχρονη κόρη του, Λένω. Στα μέσα Απριλίου του 1804, με προδοσία, οι Αλβανοί κατάφεραν να μπουν στο μοναστήρι κι άρχισαν να σφάζουν τους Σουλιώτες. Ο Κίτσος, με άλλους ογδόντα άνδρες και δυο γυναίκες, κατάφερε να σπάσει τον κλοιό. Ήταν οι μόνοι που σώθηκαν. Τα παιδιά του εγκλωβίστηκαν στο μοναστήρι και συνέχισαν να πολεμούν. Όταν ο Γιάννης Μπότσαρης σκοτώθηκε, η Λένω τραβήχτηκε κοντά στον θείο της που πολεμούσε από τη μεριά του ποταμού Αχελώου. Γύρω της, οι Σουλιώτες έπεφταν νεκροί. Συνέχιζε να πολεμά, με το σπαθί στο χέρι, ώσπου έμεινε μόνη. Οι Αλβανοί την περικύκλωσαν και την κάλεσαν να παραδοθεί. Το δημοτικό τραγούδι σώζει την απάντηση:

«Εγώ είμαι η Λένω Μπότσαρη, η αδερφή του Γιάννη,

και ζωντανή δεν πιάνουμαι εις των Τουρκών τα χέρια».

Η δεκαπεντάχρονη Σουλιώτισσα πήδησε στα μανιασμένα νερά του Αχελώου και πνίγηκε. Ήταν άνοιξη του 1804.

1586: Πεθαίνει ο από το 1575 βασιλιάς της Πολωνίας, Στέφανος Α΄ Μπάτορι. Δυνατός και φιλόδοξος προσπάθησε να ενώσει την Πολωνία, την Μοσχοβία και την Τρανσυλβανία. Πέτυχε να κρατήσει την Ανατολική Πολωνία ελεύθερη από τους Ρώσους εισβολείς, νικώντας πολλές φορές τον Ιβάν τον Τρομερό. Είχε γεννηθεί το 1533.

1787: Η Πενσυλβανία εντάσσεται στις ΗΠΑ ως η 2^η πολιτεία τους.

1825: Οι 15.000 Αιγύπτιοι του Ιμπραήμ πασά ενώνονται με τους 10.000 Τούρκους της πρώτης γραμμής του Κιουταχή, που πολιορκεί άκαρπα το Μεσολόγγι από τις 15 του περασμένου Απριλίου. Η πόλη θα κρατήσει ως τον Απρίλη.

1914: Η Οθωμανική αυτοκρατορία βγαίνει στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο ως σύμμαχος των κεντρικών αυτοκρατοριών.

1940: Στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, η Γιουγκοσλαβία υπογράφει συμφωνία «αιώνιας φιλίας» με την Ουγγαρία προκειμένου να βελτιώσει τις σχέσεις της με τη ναζιστική Γερμανία.

1963: Ανεξαρτητοποιείται η Κένυα μέσα στα πλαίσια της Κοινοπολιτείας με πρωθυπουργό τον Γιόμο Κενυάτα. Έγινε δημοκρατία την ίδια μέρα τον επόμενο χρόνο με τον Κενυάτα πρόεδρο. Ως τότε, οι Άγγλοι μιλούσαν για «ανθρωποφάγους Μάου Μάου», ανίκανους να αυτοδιοικηθούν.

1969: Η Ελλάδα αποσύρεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης, λίγο πριν το τελευταίο την εκδιώξει, εξαιτίας της χούντας.

1979: Σεισμός μεγέθους 8 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ πλήττει το λιμάνι του Τουμάκο στην Κολομβία, προκαλώντας τον θάνατο σε 600 ανθρώπους και αφήνοντας άστεγους 80.000.

1992: Σεισμός μεγέθους 6,8 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ πλήττει την επαρχία της Ανατολικής Νούσα Τενγγάρα στην Ινδονησία. Τουλάχιστον 2.200 άνθρωποι έχασαν την ζωή τους, ενώ 1.490 πέθαναν στο Μομέρ του νησιού Φλόρες, εξαιτίας της δύναμης του σεισμού. Επίσης επιβεβαιώθηκε ο θάνατος άλλων 700 στο νησί Μπάμπι.

2007: Πραγματοποιείται η μεγαλύτερη 24ωρη απεργία των τελευταίων ετών. Την κήρυξαν η ΓΣΕΕ και η ΑΔΕΔΥ, εναντίον των κυβερνητικών μεθοδεύσεων στο ασφαλιστικό.

2008: Πεθαίνει ο Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας την περίοδο 2003 – 2008 (Φεβρουάριο) και εκφραστής του «όχι» του ελληνοκυπριακού λαού στο «σχέδιο Ανάν». Γεννήθηκε στη Λευκωσία στις 7 Ιανουαρίου 1934.

2019: Στις κρίσιμες πρόωρες εκλογές για το βρετανικό κοινοβούλιο, το κόμμα των συντηρητικών του Μπεν Τζόνσον κυριαρχεί κερδίζοντας 365 έδρες (47 περισσότερες από όσες διέθετε στην προηγούμενη Βουλή), με το κόμμα των εργατικών του Κόρμπιν μένει στις 203 χάνοντας 59 έδρες. Η Βρετανία βαδίζει ολοταχώς προς το Brexit, με την Σκωτία να ζητά ανεξαρτησία.

2019: Με ομόφωνη απόφαση, η αμερικανική Γερουσία επικυρώνει τον νόμο του κογκρέσου που αναγνωρίζει την γενοκτονία των Αρμενίων από τους Τούρκους.

2021: Ο Νίκος Ανδρουλάκης ανακηρύσσεται θριαμβευτικά πρόεδρος του ΚΙΝΑΛ - ΠΑΣΟΚ, καθώς, στον δεύτερο γύρο της εκλογικής διαδικασίας επικρατεί με 77% (έναντι 33%) του Γιώργου Παπανδρέου. Ψήφισαν 204.000.

Η 12^η Δεκεμβρίου στον πολιτισμό

12 Δεκεμβρίου 1915

Γεννιέται ο Φρανκ Σινάτρα

Μεγάλωσε με τα τραγούδια του Μπιγκ Κρόσμπι κι έβαλε σκοπό του να του μοιάσει. Ξεπέρασε το είδωλό του κι έγινε ο ίδιος είδωλο εκατομμυρίων ανθρώπων σε όλο τον πλανήτη. Ο Φράνσις Άλμπερτ Σινάτρα γεννήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 1915 στο Νιου Τζέρσεϊ των ΗΠΑ. Ξεκίνησε το 1935 με ένα ερασιτεχνικό γκρουπ που κέρδισε ένα διαγωνισμό ταλέντων κι έκανε τουρνέ στην πολιτεία. Στα 1939, τον ανακάλυψε ο διάσημος τρομπετίστας, Χάρι Τζέιμς. Μπροστά του ανοιγόταν η λεωφόρος της μεγάλης σταδιοδρομίας. Μέσα σε έξι μήνες, ο Φρανκ Σινάτρα ήταν διάσημος. Ο Χάρι Τζέιμς τον ελευθέρωσε από το συμβόλαιό, με το οποίο τον είχε δεμένο. Στα 1943, προκλήθηκε υστερία του γυναικόκοσμου με τις εμφανίσεις του στη Νέα Υόρκη. Τον είπαν «Φράνκι μπόι», «αυτοκράτορα του σόου» και «Η φωνή». Στα τέλη της δεκαετίας, άρχισαν οι ψίθυροι εναντίον του για σχέσεις με το οργανωμένο έγκλημα. Πέρασε στον κινηματογράφο ως μόνιμο μέλος του τρίο «Φρανκ Σινάτρα – Σάμι Ντέιβις – Ντιν Μάρτιν» με περιστασιακό συνεργάτη τον Πίτερ Λόφορντ. Υποστήριξε τον Τζο Κένεντι και ειπώθηκε ότι υπήρξε ο κρίκος ανάμεσα στον υποψήφιο πρόεδρο και το μεγάλο κεφάλι της αμερικανικής μαφίας. Αποδείχτηκε ότι ουσιαστικά βρισκόταν σε κατάσταση ομηρίας από το οργανωμένο έγκλημα που του πουλούσε προστασία. Πέθανε στις 14 Μαΐου του 1998 κι αναγνωρίστηκε ως σύμβολο του αμερικανικού πολιτισμού. Κέρδισε Όσκαρ για την ερμηνεία του στην ταινία «Από εδώ ως την αιωνιότητα». Ανάμεσα στα γνωστότερα τραγούδια του είναι τα «My Way» («Ο τρόπος μου») και «Strangers in the Night» («Οι ξένοι στην νύχτα»).

1792: Ο Λούντβιχ Βαν Μπετόβεν, 22 ετών και νεοφερμένος στην Βιέννη, σημειώνει στο ημερολόγιό του ότι έχει 15 δουκάτα, αρκετά για το πρώτο μουσικό του μάθημα με τον Φρανζ Τζόζεφ Χάιντν.

1821: Γεννιέται στη Γαλλία ο συγγραφέας Γουσταύος Φλομπέρ («Μαντάμ Μποβαρί», «Ο πειρασμός του Αγίου Αντωνίου», «Σαλαμπό», «Αισθηματική ανατροφή» κ.ά. Πέθανε το 1880.

1913: Ανακαλύπτεται στην Φλωρεντία η «Μόνα Λίζα» του Λεονάρντο ντα Βίντσι, δύο χρόνια μετά την κλοπή της από το μουσείο του παρισινού Λούβρου.

1955: Παρουσιάζεται από τον Βρετανό μηχανικό Κρίστοφερ Κόκερελ το πρώτο χόβερκραφτ.

2003: Μεσάνυχτα 11 προς 12 του μήνα, η Ολυμπιακή Αεροπορία παύει να υπάρχει. Η διάδοχος εταιρεία «Ολυμπιακές αερογραμμές» εγκαινιάζει την ύπαρξή της με πτήση προς το Γιοχάνεσμπουργκ. Το 2009, η εταιρεία αγοράστηκε από την MIG.

2020: Σε ηλικία 89 χρόνων, πεθαίνει ο διάσημος συγγραφέας Τζον Λε Καρέ (Ντέιβιντ Τζον Μουρ Κόρνγουελ). Ειδικευόταν σε μυθιστορήματα κατασκοπείας.

